

Werkt voor provincies

BIJ12 jaarverslag en jaarrekening 2021

versie 25 april Fconc2022

Inhoud

Leeswijzer	3
1 Directieverslag	4
1.1 Financiële aspecten	4
1.2 Belangrijke ontwikkelingen BIJ12 in 2021	4
2 Wat hebben we bereikt?	7
2.1 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000	7
2.2 Natuurinformatie en monitoring	8
2.3 Natuurbeheer	9
2.4 NDFF	9
2.5 Faunazaken	10
2.6 AdviesCommissie Schade Grondwater	10
2.7 Regeling Drugsafvaldumpingen	11
2.8 GBO Provincies	11
2.9 Interne organisatie	11
3 Algemene uitgangspunten voor financiële verslaglegging	12
3.1 Richtlijn voor verslaglegging	12
3.2 Personele kosten	12
3.3 Fiscaliteit	12
3.4 Reserves en voorzieningen	13
3.5 Risicobeheersing en voorkomen van fraude	14
4 Wat heeft de uitvoering van activiteiten gekost?	15
4.1 Balans BIJ12 2021	15
4.2 Staat van baten en lasten 2020	15
5 Toelichting op de Staat van baten en lasten 2021	17
5.1 Lasten	17
5.2 Baten: verdeelsleutels en bijdragen provincies	20
6 Resultaatbestemming	21
7 Sociaal jaarverslag	21
7.1 HRM beleid	21
7.2 Ondernemingsraad (OR)	22
7.3 Formatie	23
Bijlage A: Rekening courant Faunafonds inclusief uitvoering ganzenregeling	24

Leeswijzer

De jaarrekening van BIJ12 maakt onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening van de vereniging IPO. Om inzicht te bieden in het financiële resultaat van BIJ12 is ter aanvulling op de geconsolideerde jaarrekening, voorliggend verantwoordingsdocument opgesteld.

Voor de verantwoording over 2021 zijn het jaarverslag en de jaarrekening van BIJ12 samengevoegd tot één verantwoordingsdocument over de uitgevoerde activiteiten én de financiële resultaten. Basis voor de toelichting zijn de BIJ12-Meerjarenagenda 2021-2024/Jaarplan 2021 die het IPO bestuur op 9 september 2020 vaststelde, de Voorjaarsnota 2021 die het IPO-bestuur op 20 mei 2021 vaststelde en de Najaarsnota 2021 die het IPO-bestuur van 6 oktober 2021 vaststelde. Na de vaststelling door het IPO-bestuur, keurde de Algemene Vergadering van het IPO deze ook goed. De Najaarsnota 2021 bevatte geen begrotingswijzigingen.

De jaarverantwoording bevat de volgende hoofdstukken:

1. Het directieverslag met de belangrijkste ontwikkelingen in 2021
2. De verantwoording over de activiteiten van het jaarplan 2021
3. De uitgangspunten voor de financiële verslaglegging
4. De balans en Staat van Baten en Lasten per 31-12-2021
5. Een toelichting op de Staat van Baten en Lasten per organisatieonderdeel. Deze toelichting bevat de financiële toelichting op het resultaat per onderdeel
6. De voorgestelde bestemming van het rekeningresultaat
7. Het sociaal jaarverslag

1 Directieverslag

Op 9 oktober 2013 is besloten tot oprichting van een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie voor uitvoerende taken van de provincies. Vanaf 1 januari 2014 is de organisatie operationeel onder de naam BIJ12. In 2015 is op verzoek van de provincies het secretariaat van de Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG), dat voorheen onderdeel was van DLG (Dienst Landelijk Gebied), toegevoegd aan BIJ12. In 2021 is de uitvoering van de regeling Drugsafvaldumpingen als nieuwe taak toegevoegd. BIJ12 is ondergebracht bij de Vereniging IPO die hiermee bestaat uit het IPO-bureau in Den Haag en BIJ12.

1.1 Financiële aspecten

De financiële afstemming gebeurde in 2021 volgens de vastgestelde governance van IPO/BIJ12. Er is periodiek overlegd over de uitvoering van de activiteiten en projecten met de ambtelijke portefeuillehouders en er zijn voorstellen besproken in de diverse provinciale adviescommissies. De afstemming met de provincies op financieel gebied vond plaats door middel van technische briefings die in IPO-verband worden georganiseerd.

Voor de bestuurlijke besluitvorming zijn de plannings van de P&C-producten van het IPO-bureau en BIJ12 op elkaar afgestemd en worden in ieder geval de jaarrekeningen van BIJ12 en het IPO-bureau geconsolideerd.

Het resultaat van 2021 exclusief onttrekkingen aan de reserves betreft een overschot van €0,56 miljoen op de totale begroting 2021 van € 75 miljoen. De voorgestelde restitutie bedraagt hiermee € 0,56 miljoen. Het overschot is hoofdzakelijk toe te rekenen aan het onderdeel Regeling Drugsafvaldumpingen (DAD). Bij overige onderdelen van BIJ12 laten bedrijfsvoering en het Expertiseteam Stikstof een klein overschot zien, de andere onderdelen laten relatief klein een tekort zien.

Voor de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), waarvoor de verantwoordelijkheid van de uitvoering bij BIJ12 is ondergebracht, stelden de consortiumpartijen van de NDFF (rijk en provincies) een aparte begroting 2021 vast. Over 2021 is er door de NDFF een overschot van € 0,468 miljoen gerealiseerd. Dit overschot wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds NDFF.

1.2 Belangrijke ontwikkelingen BIJ12 in 2021

Externe ontwikkelingen

Security

Het eerste kwartaal stond voor een belangrijk deel in het teken van het oplossen van de kwetsbaarheden die zijn geconstateerd in enkele applicaties die bij BIJ12 in beheer zijn. Om deze kwetsbaarheden op te heffen én om maatregelen te treffen om deze applicaties in de toekomst veilig te kunnen beheren, heeft BIJ12 een tijdelijke projectorganisatie ingericht met externe ICT-capaciteit. Deze projectorganisatie werkte aan maatregelen om kwetsbaarheden in de applicaties op te lossen. De noodzakelijke expertise had BIJ12 onvoldoende in huis. Ook zijn extra securitymaatregelen ingezet bij de technisch beheerder. Deze waren niet voorzien en geplande maatregelen zijn versneld om de situatie voor de zomer te verbeteren.

Acties die op de korte termijn mogelijk waren zijn toen uitgevoerd. Veel applicaties waren aan het eind van het eerste kwartaal weer veilig en toegankelijk, denk hierbij aan de publieke websites van Risicokaart, het Landelijk Zwemwater Register (LZR) en het Archeodepot. De situatie was eind van het tweede kwartaal onder controle en de werkzaamheden van de tijdelijke projectorganisatie waren in de lijn gebracht. In het tweede en derde kwartaal zijn publieke toegangen voor applicaties weer operationeel gemaakt. De achterliggende applicaties en invoer van data staan overigens nog steeds achter de 'whitelist' omdat deze nog onvoldoende veilig zijn.

Ook in december kreeg BIJ12 te maken met kwetsbaarheden op mondiale schaal; opnieuw zijn maatregelen getroffen om deze het hoofd te bieden door services en applicaties offline te halen.

Naast het weghalen van deze kwetsbaarheden is tevens, waar nodig, multi-factor authenticatie geïntroduceerd.

Voor de meeste applicaties geldt dat er veel achterstallig onderhoud is aan de achterliggende onderdelen en de bijbehorende systemen. De mogelijkheden om deze opnieuw te bouwen of te herbouwen wordt onderzocht. Plannen voor afbouw, herbouw en/of nieuwbouw van applicaties krijgen vorm in 2022.

Als gevolg van de securitymaatregelen was een sterke prioritering noodzakelijk en is interne personele capaciteit bijgeschakeld om alle securitymaatregelen te kunnen nemen. Hierdoor kwamen reguliere taken onder druk te staan. Om de achterstanden die hierdoor (zijn) ontstaan in te kunnen lopen, moest extra capaciteit worden ingezet.

Coronacrisis

De Coronacrisis leidde ook bij BIJ12 tot ziekte en uitval van medewerkers. Een aantal medewerkers is langdurig ziek (geweest) en er was vaak sprake van een lange herstelperiode. Daarnaast waren medewerkers soms minder inzetbaar door Corona-gevallen in hun omgeving. Dit alles bracht het risico met zich mee dat de voortgang van werkzaamheden in het gedrang kwam.

Onder aansturing van de directiesecretaris was lange tijd sprake van een 'Coronawerkgroep' van medewerkers. Deze adviseerde het management over onder meer de genomen en te nemen maatregelen. In deze groep waren onder meer HR, de ondernemingsraad en een communicatiemedewerker vertegenwoordigd.

Het vergader- en ontmoetingscentrum van BIJ12 was in verband met Corona het hele jaar gesloten. De mogelijkheden om op kantoor kunnen te werken zijn steeds aan de landelijke maatregelen aangepast, waardoor er zeer beperkte mogelijkheden waren elkaar live te ontmoeten en samen te werken.

NDFF

In 2021 is de uitvoering van het besluit van het IPO-Bestuur voor de transitie van de NDFF gestart met een verkenning naar een nieuwe technische basis voor de databank. De organisatie van de NDFF is opgenomen binnen BIJ12. Het merendeel van de medewerkers van de NDFF heeft besloten zich bij BIJ12 aan te sluiten, wat betekent dat de continuïteit van de dienstverlening geborgd is.

ACSG (AdviesCommissie Schade Grondwater)

Na drie jaren van droogte trad in 2021 een stabilisatie op van het aantal schademeldingen. In totaal had de ACSG op 31 december 2021 37 verzoeken om onderzoek in behandeling.

Na een positief advies van de AAC ROWW is middels de Voorjaarsnota 2021 besloten om de bemensing uit te breiden van 2 naar 4 fte (vaste formatie) en aanvullend de huidige 1,5 fte inhuur tot en met 2024 te continueren. Het is gelukt om eind 2021 de vacatures voor de extra 2 fte in te vullen.

Drugsafvaldumpingen

Sinds 1 januari 2021 voert BIJ12 centraal de provinciale subsidieregeling voor gedupeerde van drugsafvaldumping uit. In januari is een nieuwe medewerker gestart die deze werkzaamheden uitvoert.

In totaal zijn er 77 aanvragen ingediend. Hiervan hebben er 28 nog betrekking op drugsafvaldumpingen in 2020. Voor tien provincies (voor de overige twee provincies is geen beroep gedaan op de subsidieregeling) zijn de verwerkersovereenkomsten Persoonsgegevens afgesloten. Er is minder subsidie uitgekeerd dan aanvankelijk was verwacht en begroot.

Nederlands Hydrologisch Instrumentarium

Het IPO-bestuur stemde in met deelname aan het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI). De financiële bijdrage van de provincies aan het instrumentarium valt buiten de begroting van BIJ12 (kassiersfunctie IPO). De betrokkenheid van BIJ12 is in opdracht van de provincies inmiddels vormgegeven door samenwerking en uitwisseling van kennis op het gebied van aanbestedingen en coördinatie en afstemming van de inhoudelijke inbreng van de provincies in het NHI.

Interne ontwikkelingen

Toekomstperspectief BIJ12

De ontwikkelingen binnen BIJ12 en de security-situatie hebben geleid tot een gesprek met het bestuur over de verbetering van de governance van BIJ12. In verband daarmee is in februari besloten tot het vaststellen van een toekomstperspectief voor BIJ12. Het IPO-bestuur heeft onder meer criteria vastgesteld voor nieuwe opgaven van BIJ12 en richtlijnen gegeven voor de (verbetering van de) governance van BIJ12. De directeur BIJ12 en de algemeen directeur IPO werkten de governance nader uit. Dit resulteerde onder meer in de aanwijzing van drie bestuurlijke aanspreekpunten vanuit het IPO-bestuur en het instellen van de BIJ12-raad. Dit is een tweezijdig overleg tussen de beide directeuren en de provincies over enerzijds de wensen van de opdrachtgevers en gebruikers en anderzijds het organisatiebelang, de kwaliteitszorg en de financiële mogelijkheden van BIJ12. De BIJ12-raad wordt bemenst door drie vertegenwoordigers vanuit de Kring van Provinciesecretarissen.

Organisatieontwikkeling

Om de informatieveiligheid en de ICT binnen BIJ12 duurzaam op een aanvaardbaar niveau te krijgen, is een strategische verkenning gestart naar een adequate inrichting van de organisatie en wat nodig is om de informatieverwerkende functie van BIJ12 en de ICT adequaat in te richten en te organiseren. In 2021 is gestart met de voorbereidingen om de bestaande (GBO) organisatie her in te richten waarbij ondersteunende functies zoals informatiebeleid en -beveiliging, ICT-architectuur, ICT-standaarden en lifecycle-management worden versterkt, het opdrachtgeverschap wordt aangescherpt en de financiering toereikend is voor de opgaven.

Binnen de vereniging is in 2021 verder een traject ingezet ter versterking van de bedrijfsvoering. Hierbij worden drie doelen nagestreefd: verminderen van de kwetsbaarheid, professionalisering en het vergroten van de efficiency.

Na de zomer 2021 is gestart met een programma voor organisatieontwikkeling, waarin beide trajecten worden ondergebracht in een programmaplan met duidelijke processen, plannings en activiteiten. De ingezette organisatieontwikkeling wordt voortgezet in 2022.

Huisvesting

Op 20 mei 2021 nam het IPO-bestuur het besluit om voor de huisvesting van BIJ12 het bestaande kantoor aan te passen aan een actueel programma van eisen (ook rekening houdend met de gevolgen van Corona) en samen met de OV-campus de derde verdieping van het huidige kantoorpand in gebruik te nemen. De Algemene Vergadering keurde dit besluit goed op 28 juni 2021. Daarna is direct gestart met de voorbereiding van de verhuizing en verbouwing. Eind september is gestart met de daadwerkelijke verbouwing van het huidige kantoor en het vergader- en ontmoetingscentrum en de inrichting van de nieuwe vleugel op de derde verdieping. Op 1 januari 2022 betrok BIJ12 het (ver)nieuw(d)e kantoor en vergadercentrum met onder meer uitgebreide faciliteiten voor hybride vergaderen. Alle activiteiten zijn binnen budget en planning uitgevoerd.

Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

In 2021 is het Expertiseteam gaan werken met 4 deelteams onder functionele aansturing van coördinerend adviseurs. Hiermee werden de interne lijnen korter, kon de samenhang- en kennisborging binnen het team beter beheerst worden en de ondersteuning voor de Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof (IPS) worden geoptimaliseerd. Het landelijke Informatiepunt Stikstof en Natura 2000 (mede in opdracht van het Rijk), is verder geprofessionaliseerd.

Voor de zomer 2021 stond een groot deel van de werkzaamheden in het teken van de voorbereiding van besluitvorming door het IPO-bestuur omtrent een meer bestendige programmaorganisatie op het stikstofdossier. Na besluitvorming door het IPO-Bestuur is de bijdrage van BIJ12 verder uitgewerkt en is gestart met het opstellen van een programmaplan waarin de rol van BIJ12 als lijnorganisatie verder vorm gaat krijgen. Hierbij is, naast inzet vanuit het Expertiseteam en NINB, ondersteuning vanuit bedrijfsvoering voorzien.

Ontwikkeling GBO

De unit GBO had dit jaar te maken met een flinke verschuiving binnen het personeel. Na het

vertrek van de unitmanager in het eerste kwartaal, ving een interimmanager tijdelijk zijn werkzaamheden op en startte in het laatste kwartaal een nieuwe unitmanager. Daarnaast had GBO te maken met een aantal langdurig zieken, veel wisseling van personeel en veel noodzakelijke inhuur. Er is sterk ingezet op een actieve werving van nieuwe medewerkers.

In 2021 is de Europese aanbesteding voor het technisch beheer succesvol afgerond.

Document Management Systeem

Met de implementatie van de nieuwe kantoorautomatisering, eind 2019, was de weg vrij voor verdere ontwikkeling van het Document Management Systeem (DMS). In 2021 zijn in sprints de units en projecten gefaseerd gemigreerd naar het nieuwe DMS. In 2022 zetten we de volgende stappen.

Helpdesk

Na een voorbereiding in 2020, rondde BIJ12 dit jaar de implementatie van de eerste fase van de centrale eerstelijns helpdesk van BIJ12, ook wel Loket BIJ12 genoemd, af. In de eerste fase is het loket technisch (via Topdesk en een telefoonapplicatie) en qua bemensing ingericht voor Stikstof en Natura 2000, het Wolvenmeldpunt, Faunazaken en Drugsafvaldumpingen. Daarnaast deed het dienst als helpdesk voor de bereikbaarheid van applicaties (zie hierboven bij security).

Begin 2022 vindt besluitvorming plaats over de volgende fase, waarbij meer onderdelen van BIJ12 worden betrokken.

Personele zaken

Dit jaar heeft BIJ12 meer dan voorgaande jaren te maken met (langdurig) zieken, personeelwisselingen door vertrek van vaste en tijdelijke medewerkers én het vinden van passende medewerkers vanwege de moeilijke arbeidsmarkt op diverse disciplines. De gevolgen daarvan zijn terug te zien in de resultaten bij verschillende units.

2 Wat hebben we bereikt?

Per onderdeel staan hieronder op hoofdlijnen de belangrijkste resultaten en ontwikkelingen van 2021. De resultaten worden aan de hand van het werkplan 2021 van BIJ12 - meer in detail - aan de betreffende Ambtelijke Adviescommissies en aan de directeur van het IPO gerapporteerd.

2.1 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

BIJ12 heeft in 2021 de IPS(N) programmaorganisatie en provincies ondersteund met de volgende taken:

1. Ondersteuning beheer en financiering AERIUS vanuit de provincies
2. Kennisdeling en -ontwikkeling
3. Ondersteuning en advisering beleidsontwikkeling en implementatie:
 - VTH (Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving)
 - AERIUS
 - monitoring en data
 - gebiedsgerichte aanpak
 - structurele aanpak
4. Project- en procesondersteuning IPS(N)/provincies
5. Communicatie.

Hieronder staat meer concreet een aantal bereikte resultaten.

AERIUS

Ten aanzien van het AERIUS-instrumentarium fungeerde BIJ12 als Thematrekker voor het Thema AERIUS binnen de IPS en voorziet BIJ12 in specialistische advisering. Concreet droeg het team bij aan onder meer de actualisatie van AERIUS en de ontwikkeling, release en verdere doorontwikkeling van de stikstofbank. Daar kwam na de zomer een vrij kritisch advies van de Chieft

Information Officer LNV bij, als gevolg waarvan er zowel intern provincies als interbestuurlijk belangrijke verbeteringen nodig zijn op het vlak van de governance. In het licht daarvan wordt bezien hoe intern provincies tot een betere scheiding kan worden gekomen tussen beleidsontwikkeling, uitvoerbaarheid, wetenschappelijke ontwikkelingen en de daadwerkelijke ICT / ontwikkeling instrumentarium. Voor de korte termijn leidde dat tot extra werkdruk binnen het team, maar geeft dit het perspectief op een meer afgebakende rol van het AERIUS team.

Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving (VTH):

Op het vlak van VTH lag een grote nadruk op het verder vlot trekken van de vergunningverlening via onder meer salderen, verleasen en legalisatie van meldingen. BIJ12 ondersteunde deze trajecten in de vorm van advisering, procesondersteuning en kennisdeling via onder andere kaders en informatiebijeenkomsten. Vanuit het Informatiepunt Stikstof en Natura 2000 vond in belangrijke mate de communicatie richting gebruikers en provincies als bevoegd gezag plaats. Daarnaast is een werkgroep gestart ter nadere duiding en doorvertaling van hoogfrequente ontwikkelingen in de jurisprudentie naar de uitvoeringspraktijk van provincies.

Informatiepunt

Binnen het informatiepunt zijn stappen gezet in de verdere professionalisering van de landelijke helpdesk voor het stikstofdossier en het verder opbouwen van de campus op het vlak van kennisdeling en opleiding. Hierbij is sprake van een cofinanciering vanuit het Rijk. Daarnaast zijn de medewerkers steeds meer taken op het vlak van project- en procesondersteuning gaan oppakken bij interprovinciale werk- en projectgroepen.

Monitoring en data

In 2021 is het netwerk dat in IDA-verband op het vlak van stikstofdata was opgebouwd, ondergebracht binnen IPS(N). Hierbinnen is in het bijzonder gekeken naar hoe we als provincies tot een meer uniforme deling en totstandkoming van data konden komen en welke aanvullende wensen er waren.

Project- en procesondersteuning IPS(N)

Op het vlak van project- en procesondersteuning lag de focus vooral op het verder op vlieghoogte brengen en deels verder voorzien in de benodigde versterkingen ter uitvoering van het Organisatieplan IPS(N). Het betrof hierbij de inzet vanuit BIJ12 zelf en voor de inzet vanuit het IPO-bureau. Kennisontwikkeling en -deling betrof daarbij een belangrijke randvoorwaarde om het team en de afzonderlijke medewerkers zo optimaal mogelijk hun bijdrage(n) aan IPS(N) te kunnen laten leveren. Met de beperkingen van Corona is voortgeborduurd en doorontwikkeld op de omslag naar een digitale werkwijze, gefaciliteerd vanuit het Informatiepunt middels het onderdeel campus.

2.2 Natuurinformatie en monitoring

BIJ12 draagt bij aan de informatiepositie van provincies door de hele informatieketen van het verzamelen van gegevens tot en met het opstellen van rapportage te ondersteunen. Het gaat daarbij zowel om informatie over de ontwikkeling van de biodiversiteit als om het volgen en rapporteren over beleidsprestaties.

In 2021 lag de focus op informatie over Natura 2000-gebieden, in het bijzonder de stikstofgevoelige. Met provincies is bepaald welk informatie over de ontwikkeling van natuurdoelen in deze gebieden beschikbaar is, en bij welke aspecten nog lacunes bestaan. Provincies gebruiken deze informatie om de programmering van de monitoring in hun gebieden te verbeteren. BIJ12 heeft de inzichten uit dit project benut bij het opstellen van een 'business case' voor verbetering van natuurinformatie in het kader van Uitvoeringsprogramma Natuur. Dit heeft geleid tot bestuurlijke vaststelling door provincies en minister van LNV van het nieuwe ambitieniveau voor natuurinformatie. BIJ12 draagt in 2022 bij aan het operationaliseren van deze ambitie. 2021 was ook het laatste jaar waarin gegevens zijn verzameld op grond van het Monitoringsplan PAS.

Het groeiend aantal wolven in Nederland en de publieke aandacht hiervoor vraagt een zorgvuldige informatievoorziening. BIJ12 heeft in 2021 daarom een aanbesteding gedaan voor het wolvenmeldpunt dat ervoor moet zorgen dat voldoende betrouwbare gegevens beschikbaar zijn. De toenemende werklust en externe kosten konden in 2021 nog opgevangen worden binnen de begroting. In 2022 zal BIJ12 opnieuw afspraken maken met provincies over de gewenste inzet en daarbij behorende kosten.

In de jaarlijkse Voortgangsrapportage Natuur (VRN) komen veel gegevensstromen van provincies (en BIJ12) samen. De zevende VRN is tijdig gepubliceerd, na akkoord van de BACVP en de Minister

van LNV. Gegevens over beleidsprestaties werden door één provincie in een laat stadium aangepast. Dit heeft ertoe geleid dat er in de voorbereiding van de achtste VRN nog sterker wordt gestuurd op tijdige en eenduidige gegevenslevering door provincies.

In de Nationale Database Vegetaties en Habitats (NDVH) zijn de onderliggende software bouwstenen aangepast, zodat meer ketenpartners aan kunnen sluiten op dit nieuwe systeem. In 2021 heeft herprioritering in het kader van security issues opnieuw geleid tot uitstel van de openstelling van het systeem voor externe gebruikers. Wel is in 2021 een start gemaakt met het vullen van de database met beschikbare habitattypenkaarten. Externe gebruikers krijgen in de loop van 2022 de beschikking over de habitattypenmodule.

Het al enige jaren lopende project voor verbetering van de informatievoorziening faunabeheer is in 2021 afgesloten met de constatering dat resterende projectresultaten niet gerealiseerd kunnen worden zonder nieuwe afspraken met externe stakeholders. In overleg met provincies is besloten het project te beëindigen en te werken aan randvoorwaarden voor een nieuwe aanpak om tot verbetering van gegevens over fauna te komen.

2.3 Natuurbeheer

BIJ12 ondersteunt de provincies bij de uitvoering en verbetering van het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb). Provincies en natuurbeheerder voeren sinds enkele jaren het natuurbeheer uit binnen de kaders van het Natuurpact. In 2021 heeft BIJ12 de afspraken uit het Uitvoeringsprogramma Natuur verwerkt in regelingen en afgestemd met de Europese Commissie in het kader van de staatssteuntoets. Wanneer de uitgaven voor natuurbeheer verder toenemen kan een formele evaluatieplicht in het kader van de Europese staatssteunregels ontstaan die een substantiële extra inspanning vraagt van BIJ12. Daarnaast heeft BIJ12 een modelverordening voor grondverwerking opgesteld. Deze is aan de Europese Commissie aangeboden in het kader van een staatssteuntoets.

BIJ12 heeft in 2021 met expertise en inzet van adviseurs bijgedragen aan het opstellen van het Nationaal Strategisch Plan (NSP) in het kader van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). Door uitstel van nationale en Europese besluitvorming kon de implementatie van het NSP in het ANLb nog niet gestart worden. Wel zijn hiervoor de voorbereidingen gestart, om het risico dat regelingen en ondersteunende ICT niet tijdig beschikbaar zijn, te beperken.

In de uitvoeringspraktijk dreigden de verschillen tussen verschillende categorieën gesubsidieerden groter te worden dan wenselijk. Met name de situatie van de (kleine) particuliere, of 'individueel gecertificeerde' trok hierbij de aandacht. BIJ12 heeft een proces begeleid waarin afspraken zijn herbevestigd of in onderlinge overeenstemming zijn gewijzigd zodat voor provincies, beheerders en de Stichting Certificering weer een werkbare situatie is gerealiseerd. Daarnaast leverde ook het project Ketenoptimalisatie aandachtspunten op. Naar aanleiding hiervan hebben provincies en natuurbeheerders afgesproken in 2022 gezamenlijk met een bredere blik te kijken naar actualisatie van het subsiestelsel.

In 2021 heeft BIJ12 op verzoek van provincies een ICT-voorziening gerealiseerd ter ondersteuning van de subsidiecyclus voor natuurcollectieven. Deze wordt in 2022 in gebruik genomen. In 2022 zullen ook afspraken gemaakt worden voor het beheer van deze voorziening op langere termijn.

Provincies en rijk maakten in het kader van het Uitvoeringsprogramma Natuur afspraken over aanvullende middelen voor OBN onderzoek. De middelen voor onderzoek zijn middels een subsidie van het ministerie van LNV aan BIJ12 beschikbaar gesteld. Provincies worden nauw betrokken bij de programmering van deze middelen.

2.4 NDFP

Voor de uitvoering van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) werkten de provincies (IPO), het rijk (ministerie van LNV) en de terreinbeherende organisaties samen in een consortium. 2021 is het laatste jaar waarin de NDFP als losstaande organisatie door BIJ12 wordt ondersteund; vanaf 2022 is de NDFP onderdeel van de begroting van BIJ12. Dit past in de transitie van de NDFP. In het kader daarvan hebben de medewerkers van de NDFP het aanbod gekregen om bij BIJ12 in dienst te komen. De meesten zijn daar op in gegaan. Zij zijn toegevoegd aan het team van de Unit Natuurinformatie en Natuurbeheer.

Naast de personele kant van de transitie van de NDFF is ook voortgang geboekt op het traject rond de nieuwe governance waarvoor verschillende modellen zijn uitgewerkt en op het gebied van de ondersteunende ICT waarvoor wereldwijd gekeken is naar vergelijkbare systemen. Zowel op het gebied van governance als ondersteunende ICT worden in 2022 belangrijke keuzes gemaakt. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan het verbreden en verbeteren van gegevens stromen. Het gaat daarbij zowel gegevens verzameld door in onafhankelijke organisaties samenwerkende 'professionele vrijwilligers' als om gegevens die verzameld worden door commerciële bureaus die vaak werken voor publieke opdrachtgevers.

2.5 Faunazaken

BIJ12 zorgt namens de provincies dat grondgebruikers die schade ondervinden door natuurlijk in het wild levende diersoorten onder bepaalde voorwaarden een tegemoetkoming in de faunaschade krijgen. In 2021 zijn rond de 6600 tegemoetkomingsaanvragen ingediend. Voor acht provincies voerde BIJ12 de ganzenregeling uit en voor Gelderland ook de edelhertenregeling. Voor de provincie Utrecht keerde BIJ12 een tegemoetkoming in de dassenschade uit aan grondgebruikers met een dassenovereenkomst.

De tijdige uitbetaling van de tegemoetkomingen in de faunaschades is in het derde kwartaal onder druk komen te staan. De toetsing op adequaat gebruik kon niet in alle gevallen plaats vinden omdat de gegevens niet compleet waren. Met provincies is hiervoor een tijdelijke oplossing gevonden waardoor de afhandeling van de tegemoetkomingsaanvragen eind september vlot kon worden opgepakt en de vertraging in de uitbetaling is beperkt.

In het kader van uitvoering van de onderzoeksagenda BIJ12 Faunazaken 2020-2021 is in 2021 verdere uitvoering gegeven aan de drempelsystematiek en het Traject kwaliteitsverbetering taxaties voorjaarsgras. In samenwerking met de provincie Limburg is gestart met een experimenteren met innovatieve technieken om maisschade in kaart te brengen. BIJ12 heeft afgelopen jaar ingezet op controletaxaties om met de taxatiebureaus de verschillen en werkwijze te bespreken. Dit biedt ook input voor het lopende onderzoek naar de kwaliteit van graslandtaxaties.

In september stelde de BAC VP de onderzoeksagenda van 2022-2023 vast. Deze is gepubliceerd op 30 september, tijdens het online Kennissymposium 'Kennis als kans, de waarde van onderzoek in faunaschade'. Het symposium was bedoeld voor iedereen die betrokken is bij faunabeleid en -beheer. Experts uit binnen- en buitenland deelden hier hun nieuwste inzichten, kennis en data over het voorkomen en bestrijden van faunaschade. Ook gingen we in gesprek over de waarde van deze kennis en de input die het kan geven aan een constructieve dialoog over faunabeleid en -beheer.

In 2021 is de landelijke wolvencommissie waarvan BIJ12 de secretarisrol vervult 4 keer bij elkaar gekomen. Het interprovinciaal wolvenplan is herzien en in dit kader is opdracht verleend voor een analyse van het juridisch kader. Samen met provincies is gewerkt aan een nadere uitwerking van de handelingsprotocollen en een aanpassing van het taxatierapport. Er vond een digitale Transboundary wolf meeting plaats met een internationale uitwisseling over de stand van zaken wolf tussen Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, België, Nederland. BIJ12 presenteerde er de stand van zaken van de wolf in Nederland.

BIJ12 voert het secretariaat voor de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade. In mei bood de MARF het 'ganzenadvies' aan de BAC VP aan. De boodschap hiervan was dat een evenwichtiger ganzenbeleid noodzakelijk is.

Omdat de termijn van de zittende leden, met uitzondering van één lid die vorig jaar is benoemd, formeel was verlopen, is besloten tot een herbenoeming van één jaar. Dit in relatie tot de evaluatie van de MARF die BIJ12 met het IPO-bureau op verzoek van provincies heeft uitgezet.

2.6 AdviesCommissie Schade Grondwater

BIJ12 voert het secretariaat van de AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG). De Waterwet biedt iedereen die denkt schade te ondervinden als gevolg van een grondwateronttrekking of -infiltratie, de mogelijkheid de desbetreffende provincie te verzoeken hiernaar een onderzoek in te stellen. In 2021 zijn zes nieuwe verzoeken om een schadeadvies ontvangen en zijn acht verzoeken afgehandeld. In totaal had de ACSG op 31 december 2020 zevenendertig verzoeken om onderzoek in behandeling. In het voorgaande jaarverslag is het initiatief Droogteschade.nl (DNL) genoemd. In afstemming met DNL zijn drie projecten gestart.

Na drie jaren van droogte trad in 2021 een stabilisatie op van het aantal schademeldingen. Echter kan er nog niet worden gesproken over een trendbreuk. Onder de lopende onderzoeken vallen vaak meerdere verzoeken van schademelders.

Met de Voorjaarsnota 2021 is besloten om de bemensing uit te breiden van 2 naar 4 fte (vaste formatie) en aanvullend de huidige 1,5 fte inhuur tot en met 2024 te continueren. Het is gelukt om eind 2021 de vacatures voor de extra 2 fte in te vullen.

Daarnaast is in opdracht van de ACSG aan tweetal externe onderzoeken uitgezet. De externe onderzoeken betreffende de kosten voor extra herinzaai en een efficiëntere manier van bodemkartering. Oplevering van beiden onderzoeken is uitgesteld tot het eerste kwartaal van 2022. Voor het onderzoek naar de kosten van herinzaai komt dit op basis van nieuwe input bij de afstemming van de conceptrapportage welke heeft geleid tot nieuwe berekeningen.

2.7 Regeling Drugsafvaldumpingen

Vanaf 1 januari 2021 voert BIJ12 centraal de provinciale subsidieregeling voor gedupeerden van drugsafvaldumping uit. In januari is een nieuwe medewerker gestart die deze werkzaamheden uitvoert.

In totaal zijn er 77 aanvragen ingediend. Hiervan hebben er 28 nog betrekking op drugsafvaldumpingen in 2020. Voor tien provincies (voor de overige twee provincies is geen beroep gedaan op de subsidieregeling) zijn de verwerkersovereenkomsten Persoonsgegevens afgesloten. Eind 2021 hebben provincies besloten een compacte werkgroep te formeren die de regeling 2021-2024 in 2022 doorlicht op 3 aandachtspunten, namelijk de ontstane verschillen in de uniforme regeling te analyseren, de werkwijze restantbudgetten van de jaarschijven en de onder- en bovengrens voor particuliere gedupeerden mee te nemen. Deze doorlichting dient te resulteren in één of meerdere concrete voorstellen in 2022.

2.8 GBO Provincies

GBO-provincies voert onder meer het functioneel beheer uit over 22 landelijke keteninformatiesystemen en services.

In 2020 is geconstateerd dat een aantal applicaties binnen BIJ12 (voor een groot deel onder beheer van GBO) ernstig verouderd was en werden security issues op diverse applicaties waargenomen. In 2021 is een tijdelijke projectorganisatie, met extra ICT-capaciteit, actief geweest die de geconstateerde kwetsbaarheden heeft opgepakt. De maatregelen die genomen zijn hebben de kwetsbaarheden verminderd. Eind 2021 zijn succesvolle maatregelen, waaronder Multi Factor Authenticatie geïmplementeerd voor de meeste applicaties. Voor het Technisch Beheer van de meeste informatiesystemen heeft een Europese Aanbesteding geresulteerd in een contract voor vier jaren, waarin aangescherpte securityeisen zijn meegenomen. Dit contract is maart 2022 getekend en van kracht geworden.

Beide trajecten hebben veel capaciteit van GBO/BIJ12 en de provincies gevraagd, hetgeen deels ten koste is gegaan van het functioneel beheer en van de ontwikkeling van bestaande informatievoorzieningen. Voor 2022 is structureel meer geld in de begroting gereserveerd voor een doorontwikkeling en verdere professionalisering van de unit GBO Provincies.

In 2022 gaat deze professionalisering leiden tot een andere organisatie van de unit. Naast beheer zal ook ontwikkeling van informatieproducten meegenomen worden in de nieuwe unit. Ook een andere organisatie van ICT-processen zal een belangrijk onderdeel van de unit gaan vormen. Een en ander is ook onlosmakelijk verbonden aan de doorontwikkeling van BIJ12 in zijn geheel.

In het kader van deze professionalisering en verdere aanscherping van processen is er in 2021 reeds gestart met de voorbereidingen voor de ISO-27001 certificering in 2022 hetgeen betekent dat alle processen voor security in kaart en op orde worden gebracht en BIJ12 voldoet aan BIO controls.

2.9 Interne organisatie

In 2021 is verder invulling gegeven aan het (kwalitatief goed) invullen van de formatie van BIJ12 met gemotiveerde, deskundige en goed opgeleide medewerkers. Vanaf maart 2020 is er overwegend vanuit huis gewerkt. Er kwamen in 2021 veel nieuwe collega's bij. Het inwerken vanuit huis vroeg extra inspanning en flexibiliteit van alle medewerkers.

Er is verder vormgegeven aan de ontwikkeling van medewerkers door gesprekken met medewerkers. Door het op afstand van elkaar werken ontstond er extra behoefte aan de gesprekken tussen medewerker en leidinggevende en medewerkers onderling. In de gesprekken tussen medewerker en leidinggevende is veel aandacht gegeven aan trainingen en opleidingen gericht op de behoeftes van de individuele medewerkers. Er is echter minder gebruikgemaakt van de inzet van het POB (Persoonlijk Ontwikkel Budget). Voor 2021 lag er een uitgebreide planning voor meer BIJ12-brede trainingen. Door het verplicht thuiswerken en het feit dat deze trainingen effectiever zijn wanneer ze fysiek gevolgd worden, is hier weinig tot geen invulling aan gegeven.

In 2021 is verder vormgegeven aan de verkenning naar de mogelijkheden om verder invulling te geven aan de samenwerking met het IPO-bureau op het gebied van bedrijfsvoering. In 2022 vindt heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering binnen de IPO-vereniging plaats.

Begin 2021 is gestart met de inrichting van een eerstelijns helpdesk bij BIJ12 (BIJ12 Loket). De eerste helft van het jaar heeft oriëntatie op de taken en verantwoordelijkheden en de inrichting van het BIJ12 Loket plaatsgevonden. De tweede helft van het jaar is het BIJ12 Loket operationeel geworden en verder geprofessionaliseerd. In 2022 zal het BIJ12 Loket verder uitgebreid en breder ingezet worden.

3 Algemene uitgangspunten voor financiële verslaglegging

3.1 Richtlijn voor verslaglegging

Voor organisaties zonder winststreven zijn bijzondere eisen gesteld aan de jaarverslaggeving. Deze eisen staan in de Richtlijn 640 (RJ 640). Een belangrijke voorwaarde voor de jaarrekening is dat de werkelijke baten en lasten vergeleken worden met de begrote baten en lasten én met de baten en lasten van het vorige boekjaar. De geconsolideerde jaarrekening van de vereniging IPO is conform deze richtlijn opgesteld.

3.2 Personele kosten

De personeelskosten zijn voor de personeelsbegroting 2021 berekend op basis van de betreffende maximale salarisschalen.

Bij personeelwisselingen is gebleken dat sommige functies moeilijk ingevuld kunnen worden. Dit heeft zijn weerslag op de uitputting van de personeelsbegroting. In 2021 was de formatie ingevuld met vast personeel en een aantal detacheringen en ingehuurd medewerkers.

3.3 Fiscaliteit

3.3.1 Btw

De vergoeding die BIJ12 ontvangt voor de geleverde diensten aan haar leden (de provincies) is vrijgesteld van omzetbelasting, tenzij de geleverde diensten vallen onder artikel 9 lid 1f Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 en artikel 9a Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968. Indien de geleverde diensten vallen onder deze wetsartikelen is wél btw verschuldigd en kan de omzetbelasting die BIJ12 in rekening heeft gekregen en samenhangt met deze diensten, in aftrek gebracht worden.

Op basis van afspraken met de belastingdienst vallen de activiteiten van BIJ12, uitgezonderd die van GBO-provincies, onder de vrijstellingsregeling.

3.3.2 Vennootschapsbelasting

In overleg met de belastingdienst is afgesproken dat IPO/BIJ12 handelt in de lijn van de samenwerkingsvrijstelling voor de activiteiten ten behoeve van de provincies. IPO/BIJ12 heeft geen winststreven. Volgens deze gedragslijn is altijd gehandeld. In de statuten, waarin de automatische restitutie van overschotten is opgenomen, is dit vastgelegd. Ook op activiteiten voor derden wordt geen winst behaald. Alleen de werkelijke kosten en interne uren - tegen een kostendekkend uurtarief zonder winsttopslag - worden doorberekend.

3.4 Reserves en voorzieningen

3.4.1 Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves van BIJ12 laten tabel 1 het volgende saldo zien per 31 december 2021:

	Saldo 31-12-2020	Onttrekking bestemming (Voorjaarsnota) in 2021	Voorstel onttrekking en restitutie	Saldo resultaat na restitutie 2020
Bestemmingsreserve				
Vegetatie karteringen	1.600.000	-	-	1.600.000
PAS	234.770	134.000	-	100.770
GBO	198.747	-	-	198.747
GBO onvoorzien	111.543	-	-	111.543
ACSG	46.083	46.083	-	-
<i>Totaal bestemmingsreserve</i>	2.191.143	180.083	-	2.011.060

Toelichting

Bij de jaarrekening 2014 is een Bestemmingsreserve *Vegetatie Karteringen* (ad €1.600.000) voor de ontwikkeling van een uniforme systematiek voor de vegetatiekarteringen gevormd. Deze is tot nu toe niet benut. In het kader van de nieuwe aanpak stikstof en het eind 2020 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Natuur kan deze reserve worden benut voor de verbetering van de monitoring en data-uitwisseling over vegetaties (en de daarop gebaseerde habitatkaarten). In de Najaarsnota 2021 is hier een voorstel voor gedaan.

Eind 2020 bedroeg de Bestemmingsreserve voor het PAS € 234.770. Voor het stikstofdossier en de organisatie van IPS stond 2021 in het teken van een omslag van de tijdelijkheid van het programma naar een meer structurele inbedding binnen IPO verband. In het licht daarvan is ook gekeken naar de verdere inbedding van meer structurele taken, zoals BIJ12 die nu al verzorgt op het vlak van kennisdeling en -borging, project- en procesondersteuning en ondersteuning van gebruikers. Een tijdige en goede voorbereiding daarop vergde een extra investering in 2021. In 2021 is er in de voorjaarsnota afgesproken € 134.000 hiervoor in te zetten. Gezien deze verwachte ontwikkeling binnen IPS verband rondom het stikstofdossier, wordt voorgesteld het resterende deel van de bestemmingsreserve te laten staan voor de verwachte meerkosten in 2022.

De Bestemmingsreserve ACSG bedroeg in totaal € 46.083. In 2021 is in de voorjaarsnota afgesproken dit bedrag te benutten voor de ontwikkeling van een nieuwe karteringssysteem voor de landbouwprojecten.

Voor *GBO-provincies* is sprake van een Bestemmingsreserve van in totaal € 310.290. In de begroting was voorgesteld om €150.000 in te zetten voor de Risicokaart en € 60.000 voor PLEIO. Beide bedragen zijn in 2021 niet ingezet vanwege security-issues op de oude risicokaart en uitstel van de implementatie van de nieuwe portal risicokaart, waardoor de volledige bestemmingsreserve van € 310.290 voor GBO kan worden meegenomen naar 2022.

3.4.2 Voorziening Faunazaken

Voor Faunazaken is in 2020 een voorziening van € 4,5 miljoen voor overloop van faunaschade getroffen. Het gaat om schades die vóór 2021 waren ontstaan en in 2021 nog moesten worden uitbetaald. Deze voorziening was hoger dan in voorgaande jaren als gevolg van dit latere uitbetalen. Dit jaar is de voorziening met € 1,9 miljoen afgenomen naar een voorziening van € 2,6 miljoen voor faunaschade. Het gaat om schade die vóór 2021 is ontstaan maar wel in 2022 nog moet worden uitbetaald.

De mutaties op de voorziening zijn verwerkt in de rekening-courant positie die de provincies hebben met BIJ12 voor Faunazaken (zie bijlage A).

3.4.3 Voorziening voormalig personeel

Bij de jaarrekening 2019 is een voorziening van € 226.000 gevormd voor een voormalig unitmanager. De betreffende oud-medewerker heeft elders een nieuwe betrekking gevonden waardoor de kosten beperkt bleven en het grootste deel van de voorziening (€ 209.000) in 2020 is

vrijgevallen. Er blijft nog € 6.000 in de voorziening staan voor de finale afwikkeling, daarna valt een eventueel restant alsnog vrij.

3.4.4. Voorziening openstaande verlofuren

In de jaarrekening 2020 is op aangeven van de accountant voor de openstaande verlofuren een voorziening getroffen ten laste van de exploitatie per unit. Voorheen waren deze verlofuren opgenomen onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen. In de raming van de personeelsbegroting 2021 is hier € 32.584 bijgekomen. Deze toename is voornamelijk het resultaat van het toegenomen aantal vaste medewerkers.

3.4.5 Bestedingsverplichtingen

In december 2017 zijn de statuten van het IPO gewijzigd. Eén van de wijzigingen betrof de aanscherping van de terugbetalingsverplichting bij overschotten. Het gevolg van deze wijziging is dat er geen nieuwe reserves gevormd worden.

Indien projecten doorlopen naar het volgende jaar kan hiervoor wel een bestedingsverplichting opgenomen worden. Voor overlopende projecten is een bestedingsverplichting verwerkt in het resultaat 2020 voor resultaatsbestemming. Na 2 jaar vervalt een restant van de bestedingsverplichtingen automatisch en vloeien deze middelen terug naar de provincies via het resultaat voor bestemming. Bij de units komt dit tot uitdrukking in de diverse baten. Dit wordt nader toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten (hoofdstuk 5).

3.5 Risicobeheersing en voorkomen van fraude

BIJ12 voert als operationele eenheid binnen de Vereniging IPO taken uit voor de provincies. Bij de uitvoering van de provinciale taken heeft BIJ12 soms ook te maken met ketenpartners (ministeries, waterschappen en natuurorganisaties). Om de risico's bij de uitvoering van deze taken te beperken, vindt er aan de voorkant op verschillende niveaus afstemming plaats over welke taken uitgevoerd gaan worden. De taken landen uiteindelijk in het jaarplan en de begroting, in detail uitgewerkt in het Werkplan BIJ12. De tussentijdse bijsturing op en verantwoording over de uitgevoerde taken, gebeurt middels de kwartaalrapportages van het Werkplan BIJ12, die worden toegezonden aan de voor BIJ12 relevante ambtelijke adviescommissies (AAC's). Hieronder worden de belangrijkste risico's in de uitvoering van die taken benoemd:

- 1) Het risico op het ontstaan van tekorten wordt beperkt omdat enkel door de provincies vastgestelde taken (inclusief de bijbehorende financiering) worden uitgevoerd. Dit geldt tevens voor de activiteiten voor ketenpartners.
- 2) Voor de beheersing van risico's bij opdrachtverlening aan derden is de inkoop centraal ingericht en zijn de werkprocessen beschreven. In deze processen is de nodige aandacht voor de toetsende en controlerende rol van Directie en Bedrijfsvoering op de projectuitvoering door de units.
- 3) Het risico in het betalingsverkeer is afgedekt door de wijze van inrichting van het betaalproces. Voor de betaling vindt er conform de vastgestelde AO een naam-nummer controle plaats en dienen er twee handtekeningen gezet te worden voordat de betaling definitief is.
- 4) Het risico op fraude in de bedrijfsvoering wordt laag ingeschat. Het kantoor is ingericht met een open setting waardoor het onttrekken van goederen snel op zou vallen. Gezien de aard van de goederen zou eventuele schade beperkt zijn. In 2019 is het integriteitsbeleid vastgesteld en in een medewerkersbijeenkomst is de functie van de interne en externe vertrouwenspersoon toegelicht om de mogelijkheden voor medewerkers, om misstanden en vermoedens van fraude te melden, onder de aandacht te brengen.
- 5) Op het vlak van ICT-veiligheid is in 2020 de vernieuwing van de kantoorautomatisering afgerond en zijn de in de jaarrekening 2019 genoemde beveiligingsmaatregelen in werking getreden. Het afgelopen jaar is het positieve effect daarvan merkbaar in de hoge betrouwbaarheid van de ICT voorzieningen en het lage aantal incidenten. Ten aanzien van de applicaties voor de provincies die BIJ12 in beheer heeft, zijn door de externe dienstenleverancier beveiligingsissues in het door hun beheerde ICT landschap gerapporteerd. Voor deze omgeving en de BIJ12 diensten die bij andere partijen zijn ondergebracht is een tijdelijke projectorganisatie ingesteld met voldoende ICT-kennis om na grondig onderzoek tijdelijke maatregelen en structurele verbeteringen door te voeren. Dit project liep door in 2021.

4 Wat heeft de uitvoering van activiteiten gekost?

4.1 Balans BIJ12 2021

De balans van BIJ12 wordt inclusief de doorwerking van de besluitvorming bij Najaarsnota 2021 en exclusief de NDFP getoond. Deze laatste activiteit maakt geen onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening van de Vereniging IPO. Voor de toelichting op de balans wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening IPO/BIJ12.

4.2 Staat van baten en lasten 2021

De staat van baten en lasten wordt voor de herkenbaarheid gepresenteerd conform de opzet van de gewijzigde begroting bij Najaarsnota 2021. In tabel 2 wordt het saldo per unit gepresenteerd.

Tabel 2: staat van baten en lasten

Staat van Baten en Lasten BIJ12	Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2021	Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2020	Werkelijke Uitgaven Incl. BTW 2021	Gewijzigde Begroting Incl. BTW 2021
LASTEN				
1.1 Directie en bedrijfsvoering				
Salarissen en sociale lasten	1.430.203	1.449.832	1.430.203	1.665.250
Personele kosten				
Woon/werkverkeer	9.888	15.223	10.121	55.118
Overige personeelskosten (verlofrechten)	32.584	34.458	32.584	
Overige personeelskosten	157.419	50.818	168.729	30.480
Vorming/opleiding	98.738	103.369	102.372	105.879
POB budget n.a.v. cao				96.676
Reis/verblijf personeel	16.173	8.122	16.173	21.311
Tijdelijk personeel	973.318	421.135	1.044.749	499.340
Personele kosten	1.288.121	633.124	1.374.728	808.804
Huisvesting en ICT				
Kantoor/werkplekken	473.037	397.511	515.214	414.776
Kosten verbouwing kantoor	234.000		241.433	234.000
ICT	766.668	590.842	813.581	515.112
Btw risico investeringen huisvesting, ICT en systeemkosten				42.981
Doorontwikkeling kantoorautomatisering				
Afschrijvingskosten	35.095	39.336	35.095	
Bijdrage IPO werkplekken en vergadercentrum				
Bijdrage project archivering				
Bijdrage NDFP financiële administratie	-12.100	-12.100	-12.100	-12.100
Bijdrage provincies faciliteren vergadercentrum				
Huisvesting en ICT	1.496.700	1.015.589	1.593.223	1.194.769
Diverse kosten				
Accountantskosten	47.787	93.126	47.787	72.116
Documentatie	6.286	4.721	6.727	5.208
Project archivering				
Representatie	32.432	24.929	33.150	21.635
Voorlichting en communicatie	31.575	46.587	33.591	61.722
Vergaderkosten	882	644	932	5.144
Overige kantoorkosten	162.165	86.442	170.962	169.987
Ontwikkelagenda n.a.v. evaluatie BIJ12				
Overige kosten (incl kosten Ontwikkelagenda)		67.615		
Overige kosten (kosten Organisatieontwikkeling)	58.533		63.017	50.000
Diverse kosten	339.659	324.063	356.164	385.809
Totaal Directie en bedrijfsvoering	4.554.682	3.422.608	4.754.317	4.054.631
1.2 Stikstof en Natura2000 (voormalig PAS-bureau)				
Personele kosten	845.796	835.618	845.796	989.880
Overige personeelskosten (verlofrechten)		13.945		
Kosten beheer Aeries	1.980.770	1.980.280	1.980.770	1.980.770
Onderzoek/kennisdeling	195.762	295.813	195.762	182.457
Monitoring en rapportage	52.269	107.852	52.269	109.728
Overige uitvoeringskosten/communicatie	95.595	90.559	95.595	94.118
Programma ondersteuning	139.273	215.378	139.273	232.664
Informatiepunt Stikstof	99.540	297.009	0	463.000
Opdracht IPS				
Totaal Stikstof en Natura2000	3.409.005	3.836.455	3.309.465	4.052.618

1.3 Natuurinformatie en Natuurbeheer				
Personele kosten	1.945.299	1.764.428	1.945.299	1.904.552
Overige personeelskosten (verlofrechten)		25.478		
Uitvoeringskosten Informatievoorziening en (coördinatie) monitoring	2.016.184	1.917.537	2.003.835	2.381.618
Uitvoeringskosten SNL	2.624.252	2.057.290	2.617.307	2.300.071
Uitvoeringskosten NDFF (Provinciaal aandeel)	335.000	335.000	335.000	335.000
Algemene stelpost			0	
Totaal Natuurinformatie en Natuurbeheer	6.920.736	6.099.734	6.901.440	6.921.241
1.5 Faunazaken				
Personele kosten	1.278.662	1.182.142	1.278.662	1.230.091
Overige personeelskosten (verlofrechten)		18.402	0	
Uitvoeringskosten (incl. wolvendraaiboek)	646.754	522.520	646.754	857.553
AEWA ganzenonderzoek	49.711	115.905	49.711	49.711
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades	43.466.042	40.242.919	43.466.042	29.952.822
Onderzoek	597.316	445.465	597.316	560.000
Diverse baten	-1.372.857		-1.372.857	
R.c. Faunafonds	-12.379.451	-9.139.957	-12.379.451	
Totaal Faunafonds	32.286.177	33.387.397	32.286.177	32.650.177
1.6 Secretariaat ACSG				
Personele kosten	387.620	406.085	387.620	489.914
Overige personeelskosten (verlofrechten)		3.088	0	
Uitvoeringskosten	613.401	611.185	613.401	387.900
Afrekening ACSG	-279.289	-309.998	-279.289	
Totaal Secretariaat ACSG	721.732	710.359	721.732	877.814
1.7 Regeling Drugsafvaldumpingen				
Personele kosten	43.000		43.000	45.000
Uitvoeringskosten	30.000		30.000	55.000
Uit te keren subsidies	501.261		501.261	900.000
Totaal DAD	574.261	0	574.261	1.000.000
1.8 GBO				
Personele kosten	1.828.710	990.921	1.886.401	2.768.398
Overige personeelskosten (verlofrechten)		16.541		
Uitvoeringskosten	3.963.932	3.280.536	4.899.752	3.834.706
Totaal GBO	5.792.642	4.287.998	6.786.153	6.603.104
Totaal lasten	54.259.234	51.744.551	55.333.544	56.159.586
Staat van Baten en Lasten BIJ12				
BATEN	Werkelijke Baten Excl. BTW 2021	Werkelijke Baten Excl. BTW 2020	Werkelijke Baten Incl. BTW 2021	Gewijzigde Begroting Incl. BTW 2021
Bijdrage provincies uitvoerende taken	52.427.917	50.370.783	53.517.505	53.991.503
Diverse baten en baten derden (bedrijfsvoering)	789.883		802.849	
Specifieke opdrachten provincies ACSG				
Archeodepot	83.900	160.000	101.519	
Medefinanciering GBO Risicokaart	448.277	268.595	542.416	325.000
Baten derden		137.279		
Diverse baten	1.072.910	1.594.316	1.072.910	1.363.000
Onttrekking aan geormerkte middelen				480.083
Rente				
Totaal baten	54.822.887	52.530.972	56.037.198	56.159.586
RESULTAAT	563.653	786.420	703.654	0

5 Toelichting op de Staat van baten en lasten 2021

5.1 Lasten

Hieronder staat per onderdeel van BIJ12 een toelichting op de belangrijkste lasten en uitzonderlijke situaties van 2021.

5.1.1 Directie en Bedrijfsvoering (Interne organisatie)

Bij Bedrijfsvoering is het effect van Corona op de realisatie duidelijk zichtbaar. De realisatie 2021 is binnen de begroting gebleven (positief resultaat van € 290.000). De belangrijkste onderuitputtingen zijn op de posten salarissen, payroll en detachering € 508.000 vanwege vacatureruimte gedurende het jaar en extra financiering, woon/werkverkeer € 45.000 vanwege het thuiswerken door Corona, vorming en opleiding € 100.000 omdat er mede vanwege Corona minder opleidingen en trainingen zijn gevolgd en kantoorbenodigdheden € 86.000 vanwege het thuiswerken. De belangrijkste overschrijdingen zijn het gevolg van overige ICT-kosten (€ 328.000) door de aanschaf van hardware, accounts en inzet in verband met de verbouwing van het BIJ12 kantoor en het vergadercentrum, overige personeelskosten (€ 138.000) vanwege advies organisatieontwikkeling BIJ12 en kosten voor het plaatsen van vacatures, overige huisvestingskosten (€ 100.000) voor de inzet van de bedrijfsmakelaar en de huur van extra werk- en vergaderruimtes en salariskosten (€ 33.000) vanwege het restant verlofuren van 2021. De overschrijdingen worden gedeeltelijk gecompenseerd door de doorbelasting van ICT-kosten en inhuur van personeel naar het IPS en de bijdrage vanuit de VBNE (Vereniging voor Bos en Natuur Eigenaren) voor de ondersteuning bij de aanbesteding van de OBN-projecten.

5.1.2 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

In 2021 bleef de realisatie voor een bedrag van € 285.153 binnen de begroting. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting houden verband met:

- Voor het beheer en onderhoud van AERIUS bleek € 93.000 euro minder nodig als bijdrage vanuit provincies. Wel was sprake van de nodige meerkosten voor de doorontwikkeling van het AERIUS instrumentarium, maar de financiering daarvoor liep via de begroting voor IPS(N);
- De werkzaamheden voor monitoring en rapportage konden veelal zelf worden uitgevoerd, waardoor ruim € 57.000 euro resteert;
- De unit heeft ter ondersteuning van de programmaorganisatie IPS(N) een verdere groei doorgemaakt met steeds meer vaste, maar ook tijdelijke medewerkers. De werkelijke kosten daarvan zijn aanvullend op de huidige begroting van BIJ12, maar gedekt op basis van verrekening met het IPS(N)-budget dat mede deze extra inzet vanuit BIJ12 voorzag.
- Het voordelig saldo van € 49.000 volgt uit de onderuitputting op personeel.

5.1.3 Natuurinformatie en Natuurbeheer

De totale kosten voor de Unit natuurinformatie en natuurbeheer zijn na beoogde onttrekking aan de bestemmingsreserve € 18.000 positief. Door de inzet van bovenformatief personeel waren de personele kosten € 73.383 hoger dan begroot. Hiertegenover staan onder andere een besparing op externe kosten voor kennisdocumenten soorten, zie hieronder.

Over 2021 is er een positief resultaat van € 380.331 op de uitvoeringskosten voor Natuurinformatie gerealiseerd. Oorzaken hiervan zijn:

- In de begroting voor 2021 was rekening gehouden met ontwikkeling van nieuwe indicatoren voor stikstofgerelateerde ontwikkelingen in de natuurkwaliteit. In 2021 bleken verschillende onderzoeken op dit gebied gestart vanuit andere geldstromen en is vanuit BIJ12 geen invulling gegeven aan deze investering.
- De externe inhuur voor advisering rond Natura 2000 vanuit de unit natuurinformatie en natuurbeheer is beperkt gebleven omdat hierin werd voorzien vanuit het programmabudget IPSN.
- Voor het actualiseren van kennisdocumenten beschermde soorten zijn minder kosten gemaakt omdat een grotere bijdrage is geleverd vanuit het vaste team van de unit.
- Voor meetnetten in het kader van het NEM zijn in 2021 meer kosten gemaakt omdat facturering grotendeels achteraf plaats vond. Voor 'oude' opdrachten werd daardoor in 2021 nog gefactureerd, terwijl voor de nieuwste opdrachten facturering meer gelijk op gaat met de

geleverde inzet. Daarnaast vroegen enkele meetnetten door verbetering van de methode meer inzet.

- Verschillende kleinere afwijkingen in de realisatie op projectniveau.

Op de uitvoeringskosten natuurbeheer is in 2020 een negatief resultaat van € 333.077 gerealiseerd. Oorzaken hiervoor zijn:

- De kosten voor beheer van de ICT-voorzieningen waren hoger dan verwacht. Er is meer gebruik gemaakt van de inhuur van extern personeel en beveiligingsissues vroegen extra inzet. Ook zijn extra kosten gemaakt voor de begeleiding van de implementatie van het nieuwe raamcontract voor ICT-diensten met ATOS, waarbinnen ook beheer en ontwikkeling van de ICT die het subsidiestelsel ondersteunt.
- Het opstellen van een regeling voor grondverwerving was niet begroot. De kosten hiervoor konden opgevangen worden door onderuitputting op enkele andere projecten.
- Bij de doorontwikkeling van het ICT systeem voor natuurcollectieven ontstonden meerkosten doordat de gegevens die provincies en collectieven uitwisselen veel meer divers zijn dan aanvankelijk ingeschat. Daarnaast moesten alle beschikkingen gecorrigeerd worden naar aanleiding van het besluit in het kader van Uitvoeringsprogramma Natuur om de subsidietarieven te verhogen.
- Verschillende kleinere afwijkingen in de realisatie op projectniveau.

De afwijkingen hebben een incidenteel karakter en zullen naar verwachting niet doorwerken in 2022.

Voor het vastgestelde onderzoeksprogramma OBN (Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit) 2021 is een bestedingsverplichting opgenomen van € 2.333.577 voor verschillende langjarige onderzoeken. Bestedingsverplichtingen kunnen niet langer dan twee jaar worden aangehouden. Het restant van de bestedingsverplichting OBN 2019 die bij de jaarrekening 2019 op de balans is opgenomen, valt - indien het niet besteed wordt in 2022 – vrij bij de jaarrekening 2022. Dit kan bij meerjarige onderzoeken een knelpunt vormen indien er nog kosten zijn die na 2022 niet gedekt kunnen worden uit ontvangen medefinancieringen voor onderzoeken. Voor onderzoeken die langer lopen dan twee jaar waar een knelpunt ontstaat, wordt te zijner tijd een dekkingsvoorstel voorgelegd.

5.1.4 NDFF

In de jaarrekening van BIJ12 wordt de bijdrage van de provincies aan de NDFF via de begroting van Natuurinformatie en Natuurbeheer verantwoord. Een deel van deze middelen is toegevoegd aan de begrotingspost personeelskosten. Het resterende bedrag is beschikbaar gesteld als uitvoeringskosten voor de NDFF. De structurele activiteiten worden bekostigd door de bijdragen van de consortiumpartijen (waaronder de provincies) en inkomsten vanuit abonnementen en losse leveringen. De incidentele activiteiten (transitie gerelateerde kosten) enkel door de bijdragen van de consortiumpartijen. De schilactiviteiten (invoer, validatie, opslag en uitvoer van gegevens) zijn geen kernactiviteiten en worden door derden bekostigd.

De exploitatie 2021 laat een overschot zien van € 0,468 miljoen. Dit overschot wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds NDFF. Vanaf 2022 zijn exploitatie en transitie van de NDFF onderdeel van de begroting van BIJ12.

In 2021 is er begonnen met de transitie van de NDFF. Deze activiteiten zijn pas later in het jaar op gang gekomen waardoor een onderbesteding van € 0,536 miljoen is ontstaan. Om deze reden zijn de niet in 2021 gerealiseerde middelen beschikbaar gehouden voor de transitie in 2022.

5.1.5 Faunazaken

Het budget voor uitbetaling faunaschades is met € 10,5 mln. overschreden ten opzichte van de begroting 2021. De afrekening over 2021 middels de rekening-courant verhouding, vindt plaats op basis van de gerealiseerde lasten 2021 en ontvangen provinciale bijdragen van de begroting 2021 na de Voorjaarsnota 2021.

De hoogte van tegemoetkomingen wordt bepaald door diverse factoren (onder andere door faunaschadebeleid van provincies, aantal ingediende aanvragen door agrarische ondernemers, gewasprijzen, weersomstandigheden, populatiedichtheden en teeltkeuzes door agrarische ondernemers) die van jaar tot jaar sterk kunnen verschillen. Daardoor kent de prognose van de uit te betalen schades op basis van een meerjarige trend een grote onzekerheidsmarge. De omstandigheden waren in 2021 dusdanig dat de totale omvang van de tegemoetkomingen fors is gestegen ten opzichte van de raming in de primaire begroting 2021. De toename van de

tegemoetkoming faunaschades is onder andere te verklaren door de toename van de graspijzen in 2021 en de toename van het aantal aanvragen met ten opzichte van schadejaar 2020. De taxatiekosten vielen ruim € 500.000 hoger uit dan begroot. Vorig jaar was deze post toegenomen maar in de begroting was dit niet aangepast. Voor 2023 wordt dat wel gedaan omdat de groei in aanvragen doorzet en de kosten zijn toegenomen voor het afnemen en analyseren van DNA-monsters van vermeende wolvenaantallen op vee.

De begroting voor bezwaar en beroep is overschreden met ongeveer € 15.000 vanwege besluiten ter afronding van bezwaren en beroepen. In een civiele procedure is de verweerder in het gelijk gesteld en in een aantal bezwaarprocedures is als gevolg van langdurige ziekte van een medewerker een ingebrekestelling betaald.

De rekening-courant sluit ultimo 2021 met een te verrekenen saldo van € 12,4 miljoen. Binnen de rekening-courant zijn de saldi per provincie op basis van de werkelijke toerekenbare kosten bepaald (zie bijlage A). Er is rekening gehouden met de afloop van de voorziening 2020 en de voorziening voor de nog lopende dossiers 2021.

5.1.6 Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG)

In de begroting zijn vanaf 2019 de uitvoeringskosten geraamd op basis van de werkelijke kosten voor provincies voor schadeadviezen in de afgelopen drie jaar. De kosten voor de afzonderlijke projecten zijn bij de afrekening op basis van daadwerkelijke kosten (zogenaamde "open-eind-regeling") toegekend aan de desbetreffende projecten/provincies en waren afhankelijk van het aantal door de provincies ingediende verzoeken.

Het aantal verzoeken om onderzoek is in 2021 gestabiliseerd. Daarbij namen de projectkosten toe vanwege extra opdrachten en externe inhuur. Op een aantal posten is er een overschrijding van het budget door extra inhoudelijke inzet intern en extern. Dit kon binnen de begroting worden opgevangen.

De totale kosten per project zijn met provincies gedeeld. Er diende eind 2021 nog € 279.289 te worden afgerekend met de provincies. Deze verrekening vond plaats waardoor het secretariaat van de ACSG 2021 budgetneutraal heeft afgerond.

5.1.7 Regeling Drugsafvaldumpingen

De minister van Justitie en Veiligheid heeft voor de periode 2019 tot en met 2024 aan de provincies een structurele rijksbijdrage van €1 miljoen per jaar toegezegd voor de compensatie van de primaire kosten die overheden en particulieren/terreinbeheerders maken voor het opruimen van gedumpt drugsafval.

In 2021 was € 100.000 euro beschikbaar voor BIJ12 om de regeling uit te voeren. Het overige bedrag van € 900.000 is beschikbaar voor subsidieaanvragen in 2021. De provincie Drenthe heeft het plafond verhoogd. In totaal is er circa € 500.000 uitgekeerd als subsidie.

5.1.8 GBO provincies

Het financiële resultaat exclusief BTW van GBO provincies over het jaar 2021 komt uit op een tekort van € 72.000, -. Dit tekort is hoofzakelijk toe te schrijven aan het btw-effect. Inclusief BTW is het resultaat een voordeel van €108.000,-. Dit voordeel is hoofzakelijk toe te schrijven aan iets lagere kosten op een aantal applicaties en een nagekomen meevaller over 2020, die we onlangs hebben ontvangen.

5.1.9 Bestedingsverplichtingen

In het resultaat van de units zijn de bestedingsverplichtingen zoals hierboven per unit toegelicht verwerkt. De betreffende bestedingsverplichtingen zijn opgenomen op de balans. Ten opzichte van de jaarrekening 2020 is gedurende 2021 invulling is gegeven aan de overlopende projecten 2019 en 2020 en een eventueel restant van bestedingsverplichtingen 2019 is vrijgevallen. De bestedingsverplichtingen 2020 zijn voor een groot deel besteed in 2021. Indien er eind 2022 nog een deel openstaat van deze bestedingsverplichtingen, valt dat vrij bij de jaarrekening 2022. Een aandachtspunt hierbij zijn de meerjarige onderzoeken ten behoeve van de OBN.

Voor in 2022 doorlopende projecten 2021 waar verplichtingen voor zijn aangegaan die niet opgevangen kunnen worden binnen de begroting 2022 is een nieuwe bestedingsverplichting opgenomen. Op de balans staat onder de post overlopende passiva een bedrag van € 2.990.799 als bestedingsverplichting. Het gaat om:

Tabel 3: bestedingsverplichtingen

Natuurinformatie en Natuurbeheer	
* Atos 060.870/061.652 Beschikkingskaart SNL 2.0 rest V7135	€ 31.258
* Stg Ravon 062.008/063.174 Amfi en Vissen rest V7369	€ 57.617
* Atos 78.461/79.485 Doorontw SNL rest V7390	€ 38.134
* Regelink 058.788 Meerwerk ANLb Vissen en Amfi rest V7321	€ 51.013
* Sovon 062.476/062.573 Beleidsmoni ANLb Vogels rest V7034	€ 20.031
* Sovon 75.902/76.298 Broedparen Natura 2000 rest V7252	€ 11.189
* Sovon 077.568/078.354 kansentaarten rest V7332	€ 41.073
* GIS 080.789 eenmalige kosten 2021 restant V7527	€ 78.250
* GIS 080.789 meerwerk zie contract	€ 57.021
* Bestedingsverpl WenR Expert fase 1b en 2a 048.100	€ 6.353
	€ 391.940
* OBN onderzoeksprogramma 2019	€ 376.547
* OBN onderzoeksprogramma 2020	€ 709.359
* OBN onderzoeksprogramma 2021	€ 1.247.671
	€ 2.333.577
Faunazaken	
* Vorming bestedingsverplichting restant Wolf	€ 18.000
* Onderzoeksagenda kosten Bird alert	€ 30.000
* Onderzoeksagenda kosten Prikkelstudie	€ 30.000
* Onderzoeksagenda kosten Alternatieve benadering	€ 29.311
	€ 107.311
Experiseteam Stikstof en Natura200	
* Vorming bestedingsverplichting Aerius restant 2021	€ 93.170
* Restant 2020 Aerius	€ 25.000
	€ 118.170
Bedrijfsvoering	
* Verbouwing kantoor BIJ12	€ 39.800
	€ 39.800
Totale bestedingsverplichtingen	€ 2.990.799

5.2 Baten: verdeelsleutels en bijdragen provincies

Voor GBO-provincies is de exacte bijdrage per provincie afhankelijk van de deelname per applicatie. Voor de bijdragen voor de overige uitvoerende units zijn de verdeelsleutels van de Commissie Jansen aangehouden. Deze verdeelsleutels vormen de basis van de (in 2018) vereenvoudigde financiering.

De bevoorschotting van de interne organisatie van BIJ12 vond plaats conform de bij de vereenvoudiging afgesproken weging van de bovenstaande verdeelsleutels.

De bijdragen voor de tegemoetkomingen faunaschade worden op basis van een trendanalyse op de uitgaven in de drie voorgaande beleidsjaren, jaarlijks geactualiseerd. De ontvangen behandelbedragen voor aanvragen tegemoetkoming faunaschade worden - op basis van de provinciale beleidsregels - voor een groot deel weer terugbetaald aan de aanvragers.

Over 2021 heeft BIJ12 de bijdragen conform de begroting 2020 gefactureerd. De beperkte wijziging bij de Voor- en Najaarsnota is niet meer gefactureerd.

Naast de reguliere provinciale bijdragen heeft BIJ12 beperkte baten uit subsidies, specifieke opdrachten en bijdragen van samenwerkingspartners.

6 Resultaatbestemming

Het resultaat van BIJ12 over 2021 bedraagt € 563.653. Dit bedrag wordt conform de statuten van het IPO gerestitueerd.

De restitutie bestaat uit:

Tabel 4: Resultaatbestemming

Specificatie voorstel resultaatbestemming	
Resultaat 2021	563.653
Restitutie 2021	-/- 743.736
<i>Onttrekking bestemmingsreserve (besluit voorjaarsnota 2021)</i>	
· PAS	134.000
· ACSG	46.083
<i>Totaal BIJ12 na resultaatbestemming</i>	<u>-</u>

7 Sociaal jaarverslag

7.1 HRM beleid

Een belangrijk deel van het HRM-beleid is overgenomen van of gebaseerd op het HRM-beleid van het IPO-bureau, mede doordat voor medewerkers van het IPO-bureau en BIJ12 nagenoeg dezelfde arbeidsvoorwaarden gelden, te weten die van de provincie Zuid-Holland. Op onderdelen heeft BIJ12 haar eigen HR-beleid. Het voornemen om in 2021 een strategisch HR beleidsplan vast te stellen is uitgesteld naar 2022.

In 2021 kwamen 25 nieuwe medewerkers in dienst bij BIJ12. Nieuwe medewerkers en ook tijdelijke medewerkers die langere tijd of op basis van detachering voor BIJ12 gaan werken, kregen een uitgebreide welkomstmil met informatie over BIJ12 en een eigen mentor. Voor nieuwe medewerkers werd, ook tijdens de Coronamaatregelen, de eerste werkdag op kantoor gepland. De mentor ving de nieuwe collega de eerste werkdag op en maakte hem/haar in de weken daarna wegwijs in de organisatie en manier van werken. Het is wenselijk nieuwe medewerkers fysiek op kantoor in te werken, dit kon vanwege Corona echter niet altijd. De introductiebijeenkomst die altijd wordt georganiseerd voor nieuwe medewerkers, werd in 2020 al aangepast aan de thuiswerksituatie. De presentatie voor de onder normale omstandigheden fysieke bijeenkomst werd aangepast en opgeknipt in vier delen om deze ook digitaal goed te kunnen overbrengen.

Twee keer per jaar vindt de P-dag plaats. Op deze P-dagen staat het personeel centraal en bespreekt het management de (potentiële) ontwikkeling van alle medewerkers. Daarnaast is er een maandelijks personeelsoverleg met het MT en de HR-adviseur, het PMT. Het PMT monitort de in de P-dag gemaakte afspraken en dit is ook in 2021 verbeterd qua opzet en wat betreft de overzichten.

Opbouw personele organisatie

In 2021 verlieten 15 collega's de organisatie. Van 13 medewerkers werd de overeenkomst voor bepaalde tijd omgezet naar een overeenkomst voor onbepaalde tijd en van nog negen medewerkers werd hun overeenkomst voor bepaalde tijd, tijdelijk verlengd.

BIJ12 stelde in 2021 41 vacatures open. Er werden 25 nieuwe collega's geworven. Twee vacatures werden intern vervuld door doorgroei van een BIJ12 medewerker. In één procedure is met de best geschikte kandidaat in plaats van een overeenkomst een detachering aangegaan. Van alle procedures werden er vijftien gesloten zonder een geschikte kandidaat te selecteren.

Op 1 januari 2021 hadden 78 medewerkers een arbeidsovereenkomst met BIJ12 (bepaalde en onbepaalde tijd), op 31 december 2021 waren dit er 91. De overige formatie werd voor een deel ingevuld via detacheringen, daarnaast was een belangrijk deel van de formatie ingevuld via inhuur.

Opleiding en het goede gesprek

In 2018 is het goede gesprek geïntroduceerd. In 2021 is hier in alle organisatieonderdelen invulling aan gegeven. In de persoonlijke gesprekken, 'het goede gesprek' met medewerkers, is aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en de inzet van het Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB) hiervoor. Naast de inzet van het POB is een deel van het opleidingsbudget in 2020 besteed aan BIJ12-brede in-company trainingen, o.a. op het gebied van schriftelijk adviseren en een training 'samen leren, samen reflecteren'. Insights kon in verband met AVG wetgeving helaas nog geen doorgang vinden. Samen met de opleider ICM en de security-officer wordt gekeken naar hoe dit mogelijk weer kan worden opgepakt.

Preventie ziekteverzuim

BIJ12 contracteerde in 2018 samen met het IPO-bureau een nieuwe arbodienst (Human Capital Care). In 2021 is de samenwerking geëvalueerd. Er is een goed vertrouwen in de intenties en de capaciteit van Human Capital Care en de mogelijkheden van het systeem We-care. BIJ12 blijft zich verbeteren in het toepassen van de applicatie. Hiermee wordt het systeem beter benut. Sinds 2019 vindt het kwartaaloverleg tussen ARBO en BIJ12, te weten de leidinggevenden en HR plaats.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2021 was 7,8% en is 1% gestegen ten opzichte van de 6,7% in 2020 (bron: We-Care). Het lag ook hoger dan het verzuimpercentage in Nederland. Het ziekteverzuim onder werknemers in het openbaar bestuur en overheidsdiensten vertoonde ook een stijging en was in 2021 5,7% (bron: CBS). De verklaring voor het hogere percentage ligt in een voor BIJ12 vrij hoog aantal langdurige verzuimsituaties. Meerdere medewerkers zijn door onvoorzien omstandigheden langere tijd volledig, en in een enkel geval gedeeltelijk, uitgevallen. Deze medewerkers zijn regelmatig gezien door de Bedrijfsarts en begeleid en geëvalueerd door hun leidinggevende en HR.

7.2 Ondernemingsraad (OR)

In 2021 startte de OR met het vaststellen van het OR jaarplan 2021. Dit jaarplan is ingestoken als praktische handleiding voor het nieuwe jaar, inclusief een planning. Het jaarplan is ook gedeeld en gepresenteerd aan alle BIJ12-medewerkers.

In 2021 trokken twee OR-leden zich formeel (tijdelijk) terug uit de OR. Hun plekken werden vervangen door twee kandidaten, die sinds de OR-verkiezingen van eind 2019 op de reservelijst stonden. Door deze verschuivingen vonden er ook enkele positiewisselingen (voorzitter- en secretarisrol) plaatst binnen de OR.

Huisvestingstraject en PLATO-beleid

Het huisvestingstraject was, net als in 2020, ook in 2021 nog steeds een belangrijk en actueel onderwerp voor de OR. De OR adviseerde midden april positief over het huisvestingsbesluit om BIJ12 uit te breiden Smakkelaarsburgt in Utrecht, zeven maanden na het negatieve advies om BIJ12 te verhuizen naar het provinciehuis in Utrecht. De OR kijkt tevreden terug op het resultaat en het feit dat het gesprek over de ontwikkeling van BIJ12 met de directies van BIJ12 en IPO, IPO-bestuurders en de Kring van Provinciesecretarissen heeft plaatsgevonden, zoals door de OR geadviseerd.

Het Plaats- en Tijd Onafhankelijk (PLATO)-beleid staat in relatie met het huisvestingstraject en de terugkeer naar kantoor. Het PLATO-beleid is inmiddels vernieuwd, nadat de OR een eerste, vernieuwde versie becommentarieerd heeft en hierover in gesprek is gegaan met de directie. Bij een latere, vernieuwde versie heeft de OR met genoeg instemming verleend.

Organisatieontwikkeling

Wat vooral in tweede deel van 2021 centraal stond in de hele organisatie en daarmee ook zeker voor de OR is de organisatieontwikkeling. Dit omvat essentiële onderwerpen zoals de formatieontwikkelingen, de invoering van de NDFF, de ontwikkelingen bij GBO en het cultuurtraject. Dit is een vast en terugkerend agendapunt geworden in de overleggen met de directie. De OR heeft aangegeven een onafhankelijke en neutrale positie te willen waarborgen. Dat betekent dat de OR niet is geïntegreerd in het proces zoals andere stakeholders (bijvoorbeeld de medewerkers). Wel blijft de OR betrokken in een signalerende en adviserende rol. Verder is de OR betrokken geweest bij de opdrachtverlening. Ook is de OR in gesprek (geweest) met de opdrachtnemer. De OR blijft hierdoor geïnformeerd en betrokken bij zowel de voor- als achterkant van de opdracht.

Overige instemmings- en adviesverzoeken

Het Preventief Medisch Onderzoek (PMO) is begin 2021 onder andere door de OR ingebracht en voorgesteld bij de directie. De OR is dan ook tevreden dat er een organisatie-opdracht is gegeven om dit onderzoek te laten uitvoeren door onze arbodienst Human Capital Care. De OR riep de BIJ12-medewerkers meerdere keren op om mee te doen met dit onderzoek.

Tussentijds stemde de OR in met het nieuwe BHV-beleidsplan, AO's ten aanzien van formatie en ziekteverzuim, formatiewijzigingen op basis van de begroting 2022, inrichten van de thuiswerkplek, het profiel van de vertrouwenspersoon en een vernieuwde regeling om het tijdelijk doorwerken na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd mogelijk te maken. Ook gaf de OR advies over de aanstelling van de directeur IPO, de formatiewijzigingen bij Stikstof en Natura 2000, het formatieplan voor de korte termijn en de opdracht organisatieontwikkeling. De OR nam ook deel aan de werkgroepen huisvesting en coronamaatregelen. In september heeft de OR alle BIJ12-medewerkers bijgepraat over alle actuele en afgeronde instemmings- en adviesverzoeken en is er input gevraagd welke prioriteiten er leven bij de medewerkers.

Centrale Ondernemingsraad (COR)

In 2021 startte er ook bij het IPO weer een OR, nadat de organisatie enkele jaren zonder OR functioneerde. Dit heeft de weg vrij gemaakt om ook de Centrale Ondernemingsraad (COR) weer op te starten. De COR bestaat uit 2 leden van de OR van BIJ12 (secretaris) en 3 leden van de OR van IPO (voorzitter). De eerste COR-overleggen hebben sinds juni 2021 plaatsgevonden. Omdat de verwachting is dat er in de komende jaren intensiever zal worden samengewerkt tussen BIJ12 en het IPO, zal ook de COR een belangrijke rol gaan vervullen.

7.3 Formatie

In 2021 had BIJ12 een structurele formatie van 80,2 fte en een tijdelijke formatie van 2,5 fte. De belangrijkste wijzigingen in de formatie worden nader toegelicht. Middels de voorjaarsnota 2021 besloot het IPO-bestuur op 20 mei 2021 (goedgekeurd door de Algemene Vergadering op 28 juni 2021) tot tijdelijke uitbreiding van de capaciteit in verband met de organisatieontwikkeling in relatie tot security. In de begroting 2022 (vastgesteld door het IPO-bestuur op 16 december 2021) is deze tijdelijke capaciteit omgezet naar structurele capaciteit. Het gaat hierbij om 14 fte. Daarnaast is middels de voorjaarsnota door het IPO-bestuur besloten de benodigde capaciteit voor de Interprovinciaal Programmaorganisatie Stikstof (IPS), geleverd vanuit het Expertiseteam Stikstof en Natura2000, tijdelijk uit te breiden met 8 fte. De structurele inbedding van de tijdelijke capaciteit in de BIJ12 formatie (incl. bijbehorende financiering vanuit het budget IPSN) wordt meegenomen in de voorjaarsnota 2022.

De uitbreiding van de taak van BIJ12 met de subsidieregeling drugsafvaldumping heeft geleid tot toename van de formatie met 0,7 fte.

In 2021 is de NDFF ondergebracht bij BIJ12. Dit betekent dat de formatie van de NDFF bij de formatie van BIJ12 is gevoegd. Het betreft ruim 9 fte.

Voor het beheer van de Informatieproducten Natuur in het kader van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is 6 fte opgenomen.

In de afgelopen jaren is de formatie van Bedrijfsvoering niet lineair meegegroeid met de ontwikkeling van de opgaven en formatie van BIJ12. Dit is in 2021 gecorrigeerd.

Per 1 januari 2022 heeft BIJ12 hiermee 118,8 fte structurele formatie en 10,5 fte incidentele formatie (IPSN).

In de loop van 2022 wijzigt mogelijk de formatie nog in verband met diverse ontwikkelingen zoals het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), het Interprovinciaal Programma Stikstof en Natuur (IPSN), het Programma Natuur, het Gemeenschappelijk LandbouwBeleid (GLB) en de ontwikkelingen met betrekking tot Bedrijfsvoering binnen de IPO vereniging.

Bijlage A: Rekening courant Faunazaken inclusief uitvoering ganzenregeling

Jaarrekening 2021 specificatie Faunafonds													
Detailspecificatie rekening-courant per provincie													
	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	RC Provincies
Voorziening dekking overlopende dossiers 2020													
Voorz. Vanuit MFZ 2020	16.729	232.534	175.510	582.516	54.440	936.546	30.378	1.584.210	482.652	125.986	13.193	149.843	4.384.537
Voorz. Vanuit FF3000 2020		40.965				59.286	6.564						106.815
Saldo voorziening 2020 per provincie overlopende dossiers	16.729	273.499	175.510	582.516	54.440	995.832	36.942	1.584.210	482.652	125.986	13.193	149.843	4.491.352
Vrijval voorziening 2020 (A)	-16.729	-273.499	-175.510	-582.516	-54.440	-995.832	-36.942	-1.584.210	-482.652	-125.986	-13.193	-149.843	-4.491.352
Voorziening dekking overlopende dossiers 2021													
Voorz. Vanuit MFZ 2021	15.862	155.340	187.912	25.067	56.478	172.108	5.715	986.666	767.076	35.315	61.685	157.293	2.626.517
Saldo voorziening 2021 per provincie overlopende dossiers (B)	15.862	155.340	187.912	25.067	56.478	172.108	5.715	986.666	767.076	35.315	61.685	157.293	2.626.517
Toerekening lasten 2021 aan de provincies													
Betaalde tegemoetkomingen dossiers in 2021	1.077.309	11.490.029	559.260	2.437.321	237.634	5.501.514	3.063.129	11.057.242	2.908.919	1.562.402	535.882	870.521	41.301.163
Overige Faunazaken	157.681	157.681	157.681	157.681	157.681	157.681	157.681	157.681	157.681	157.681	157.681	157.681	1.892.176
Onderzoeksgaande	50.840	50.840	50.840	50.840	50.840	50.840	50.840	50.840	50.840	50.840	50.840	50.840	610.080
AEWA ganzenonderzoek andere verdeling	4.143	4.143	4.143	4.143	4.143	4.143	4.143	4.143	4.143	4.143	4.143	4.143	49.711
Betaalde Leges	1.200	14.250	36.750	130.950	7.650	253.965	147.975	173.700	163.800	84.900	4.650	0	1.019.790
Taxatiekosten	67.632	595.581	91.613	162.923	16.332	581.329	215.614	511.852	273.555	146.783	113.075	254.113	3.030.401
Totale lasten volgens de jaarrekening 2021 (C)	1.358.805	12.312.524	900.287	2.943.858	474.280	6.549.471	3.639.382	11.955.458	3.558.938	2.006.749	866.271	1.337.298	47.903.320
Baten/verrekeningen													
Voorschot bijdragen provincies 2021 - Open-eind -bijdrage-	796.316	11.005.394	320.881	1.303.906	264.000	4.221.722	1.615.868	7.131.791	1.435.409	954.984	290.343	612.208	29.952.822
Ontvangen Leges	25.069	216.469	46.669	110.869	9.769	176.269	121.069	343.669	190.969	91.669	40.369	0	1.372.857
Algemene bijdrage	188.424	212.431	190.931	189.703	185.528	219.594	191.715	192.576	189.689	189.758	194.297	188.709	2.333.355
Tussentelling baten/verrekeningen (D)	1.009.809	11.434.294	558.481	1.604.478	459.297	4.617.585	1.928.652	7.668.036	1.816.067	1.236.411	525.009	800.917	33.659.034
RC positie ultimo 2021 (A+B+C-D)	348.129	760.071	354.209	781.932	17.021	1.108.162	1.679.503	3.689.878	2.027.295	679.667	389.754	543.831	12.379.451

Bijlage B: Resultaat per unit Staat van Baten en Lasten BIJ12	Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2021
Interne organisatie: Directie en bedrijfsvoering salariskosten	1.430.203
1.1 Interne organisatie overige kosten Personele kosten <i>Huisvesting en ICT</i> Kantoor/werkplekken Kosten verbouwing kantoor ICT Afschrijvingskosten Bijdrage NDFF financiële administratie <i>Totaal Huisvesting en ICT</i> <i>Diverse kosten</i> Accountantskosten Documentatie Representatie Voorlichting en communicatie Vergaderkosten Kantoorbehoeften Overige kosten Overige kosten (kosten Organisatieontwikkeling) <i>Totale diverse kosten</i> Totale kosten Diverse baten en baten derden Provinciale bijdragen <i>Totale Baten</i>	1.288.121 473.037 234.000 766.668 35.095 -12.100 1.496.700 47.787 6.286 32.432 31.575 882 78.481 83.684 58.533 339.659 4.554.682 789.883 4.054.633 4.844.516
Overschot Interne organisatie	289.833
1.2 Stikstof en Natura2000 (voormalig PAS-bureau) Personele kosten Kosten beheer Aerius Onderzoek/kennisdeling Monitoring en rapportage Overige uitvoeringskosten/communicatie Programma ondersteuning Informatiepunt Stikstof Diverse baten en baten van derden Provinciale bijdragen	845.796 1.980.770 195.762 52.269 95.595 139.273 99.540 39.000 3.555.618
Overschot Stikstof en Natura2000	185.613
1.3 Natuurinformatie en Natuurbeheer Personele kosten Uitvoeringskosten Informatievoorziening en (coördinatie) monitoring Uitvoeringskosten SNL Uitvoeringskosten NDFF (Provinciaal aandeel) Provinciale bijdragen	1.945.299 2.016.184 2.624.252 335.000 6.286.241
Totaal Natuurinformatie en Natuurbeheer	-299.495
1.5 Faunazaken Personele kosten Uitvoeringskosten (incl. wolvendraaiboek) AEWA ganzenonderzoek Open-eind-regeling afhandelen faunaschades Onderzoek R.c. Faunafonds Provinciale bijdragen Diverse baten	1.278.662 646.754 49.711 43.466.042 597.316 -12.379.451 32.286.177 1.372.857
Saldo Faunafonds	0
1.6 Secretariaat ACSG Personele kosten Uitvoeringskosten Afrekening ACSG Diverse baten Provinciale bijdragen	387.620 613.401 -279.289 721.732
Saldo Secretariaat ACSG	0

1.7 Regeling Drugsafvaldumpingen	
Personele kosten	43.000
Uitvoeringskosten	30.000
Uit te keren subsidies	501.261
Provinciale bijdragen	1.033.910
Totaal Regeling Drugsafvaldumpingen	459.649
1.8 GBO	
Personele kosten	1.828.710
Uitvoeringskosten	3.963.932
Archeodepot	83.900
Medefinanciering GBO Risicokaart	448.277
Provinciale bijdragen	5.188.516
Onttrekking bestemmingsreserve	
Overschot GBO	-71.949
Totaal positief resultaat	563.653